

Zelena strategija

Univerze v Novem mestu

I. Uvod

Univerza v Novem mestu je zavezana uresničevanju trajnostnega razvoja na vseh ravneh svojega delovanja. Ta strategija celovito naslavlja okoljske, družbene in ekonomske vidike trajnosti ter spodbuja odgovornost vseh deležnikov univerze.

II. Vizija

Postati vodilna trajnostna univerza v Sloveniji in širši regiji, ki s svojimi praksami prispeva k zelenemu prehodu ter navdihuje študente, zaposlene in širšo skupnost.

III. Ključna področja strategije

1. Trajnostna mobilnost

- Ukrepi za zmanjšanje okoljskega odtisa, kot so spodbujanje javnega prevoza, kolesarjenja in virtualne mobilnosti.
- Razširitev infrastrukture za kolesa in električna vozila.

2. Energetska učinkovitost

- Nameščanje naprav za obnovljive vire energije na univerzitetnih objektih.
- Optimizacija porabe energije z inteligentnimi sistemi upravljanja.

3. Zeleno kampus okolje

- Zasaditev novih zelenih površin in vzpostavitev prostorov za sprostitev.
- Izvajanje programov za zmanjševanje odpadkov (reciklaža, kompostiranje).

4. Izobraževanje in raziskave

- Razvoj študijskih programov in raziskovalnih projektov, usmerjenih v trajnostni razvoj.
- Organizacija seminarjev, delavnic in konferenc na temo trajnosti.

5. Sodelovanje in partnerstva

- Partnerstva z lokalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi organizacijami za spodbujanje trajnostnih praks.
- Izmenjava dobrih praks z drugimi univerzami.

III. Cilji strategije

1. Trajnostna mobilnost

- Povečati delež študentov in zaposlenih, ki uporabljajo trajnostne oblike prevoza (javni prevoz, kolesarjenje, skupni prevoz).
- Razviti finančne in infrastrukturne spodbude za uporabo trajnostnih načinov prevoza.
- Povečati število virtualnih mobilnosti v okviru programov Erasmus+ in drugih oblik sodelovanja.

2. Energetska učinkovitost in obnovljivi viri

- Zmanjšati porabo energije na univerzi.
- Povečati delež obnovljivih virov energije na univerzitetnih objektih.
- 3. **Zmanjšanje odpadkov**
 - Uvesti sistem za zmanjšanje, recikliranje in ponovno uporabo odpadkov na vseh lokacijah univerze.
 - Zmanjšati količino plastike za enkratno uporabo v dveh letih.
- 4. **Zeleno okolje in biotska raznovrstnost**
 - Uvesti trajnostno upravljanje z vodnimi viri in ozeleniti prostore z avtohtonimi rastlinami.
- 5. **Izobraževanje in ozaveščanje**
 - Vključiti teme trajnostnega razvoja v študijske programe.
 - Letno organizirati vsaj tri dogodke (konference, delavnice, predavanja) na temo trajnostnega razvoja.
- 6. **Raziskave in partnerstva**
 - Povečati število raziskovalnih projektov na področju trajnostnega razvoja.
 - Skleniti partnerstva z organizacijami, ki spodbujajo trajnostne prakse.
- 7. **Merjenje in spremljanje napredka**
 - Uvesti sistematično merjenje in poročanje o emisijah CO², porabi energije, odpadkih ter uspešnosti zelenih ukrepov.

IV. Ključni ukrepi

1. **Trajnostna mobilnost**
 - **Spodbujanje trajnostnih načinov prevoza:**
 - Organizacija dneva trajnostne mobilnosti za promocijo uporabe javnega prevoza, kolesarjenja in skupinskega prevoza.
 - **Infrastruktura:**
 - Postavitev dodatnih stojal za kolesa in polnilnih postaj za električna vozila na univerzi.
 - Razvoj aplikacije za koordinacijo skupinskega prevoza med zaposlenimi in študenti.
 - **Virtualne mobilnosti:**
 - Povečanje števila izmenjav in srečanj, ki se izvajajo na daljavo preko digitalnih platform.
2. **Energetska učinkovitost**
 - **Učinkovita raba energije:**
 - Namestitev energetske učinkovitih sistemov razsvetljave in ogrevanja na univerzitetnih objektih.
 - Uvedba sistemov za pametno upravljanje energije (npr. avtomatski izklop luči in naprav v prostorih, ki niso v uporabi).
3. **Uporaba obnovljivih virov energije:**
 - Namestitev sončnih panelov in drugih obnovljivih virov energije na strehe univerzitetnih objektov.
 - Prehod na ponudnike zelene električne energije.
4. **Zmanjšanje odpadkov**
 - **Recikliranje in ponovna uporaba:**
 - Namestitev ločevalnih zabojnikov za odpadke na vseh lokacijah univerze.
 - Organizacija delavnic o zmanjševanju in ponovni uporabi materialov.
 - **Zmanjšanje plastike za enkratno uporabo:**
 - Prepoved uporabe plastike za enkratno uporabo na univerzitetnih dogodkih.

- Spodbujanje uporabe trajnih steklenic, skodelic in pribora s promocijskimi akcijami.
5. **Zeleno kampus okolje**
- **Urejanje zelenih površin:**
 - Uvedba programa za zasaditev dreves in grmovnic na območju univerze.
 - **Ohranjanje biotske raznovrstnosti:**
 - Spodbujanje sajenja avtohtonih rastlin.
 - Razvoj projektov za zaščito lokalne flore in favne v okolici univerze.
6. **Izobraževanje in ozaveščanje**
- **Vključevanje trajnostnih vsebin v predmetni:**
 - Dodajanje vsebin o trajnostnem razvoju v različne študijske programe.
 - Spodbujanje interdisciplinarnih projektov, povezanih s trajnostjo.
 - **Dogodki in kampanje:**
 - Organizacija letnih konferenc in delavnic na temo trajnosti.
 - Uvedba tedenskih trajnostnih izzivov za študente in osebje (npr. "brez plastičnega tedna").
7. **Raziskave in partnerstva**
- **Podpora raziskavam:**
 - Financiranje raziskovalnih projektov, povezanih s trajnostnim razvojem.
 - Povezovanje študentov z raziskovalnimi projekti preko praks in seminarjev.
 - **Sodelovanje z okoljsko ozaveščenimi partnerji:**
 - Sklenitev partnerstev z univerzami, nevladnimi organizacijami in podjetji, ki aktivno promovirajo trajnostne prakse.
 - Izmenjava dobrih praks na nacionalni in mednarodni ravni.
8. **Merjenje in spremljanje**
- **Vzpostavitev sistema za spremljanje kazalnikov:**
 - Redno merjenje porabe energije, emisij CO₂ in količine odpadkov.
 - Vključevanje rezultatov v letna poročila, dostopna širši javnosti.
 - **Ocena napredka:**
 - Izvedba anket med študenti in zaposlenimi o zadovoljstvu z uvedenimi ukrepi.

Datum: 31. 1. 2025
Št. zadeve: UNM-13-6/2025

prof. dr. Marjan Blažič,
rektor

Jože Derganc,
predsednik upravnega odbora

